Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o „Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetskim svojstvima zgrada”

(COM(2016) 765 final – 2016/0381 (COD))

(2017/C 246/08)

Izvjestiteljica: **Baiba MILTOVIČA**

Suizvjestiteljica: **Isabel CAÑO AGUILAR**

Zahtjev za savjetovanje:	Europski parlament, 12.12.2016.
	Vijeće Europske unije, 21.12.2016.
Pravni temelj:	članak 194. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za promet, energiju, infrastrukturu i informacijsko društvo
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	11.4.2017.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	26.4.2017.
Plenarno zasjedanje br.:	525
Rezultat glasovanja	157/0/1
(za/protiv/suzdržani):	

1. **Zaključci i preporuke**

1.1. Predloženom Direktivom razrađuju se i proširuju prethodne zakonodavne mjere za veću energetsku učinkovitost zgrada. Njezina učinkovitost ocijenit će se na temelju njezina doprinosa glavnim ciljevima energetske unije, no s obzirom na to da je usmjerena na izgrađeni okoliš, njezin doprinos socijalnim i gospodarskim ciljevima (naročito smanjenju energetskog siromaštva, očuvanju cjenovne pristupačnosti stambenog prostora i potencijalnom smanjenju energetskih troškova) također se mora smatrati ključnim.

1.2. EGSO smatra prioritetnim da Direktiva mora sadržavati više konkretnih prijedloga za suočavanje s problemom energetskog siromaštva. To bi trebalo uključivati i jasnije savjete o obveznom sadržaju nacionalnih definicija energetskog siromaštva, referentnu definiciju u skladu s kojom bi se ocjenjivala sveobuhvatnost pristupa nacionalnih planova te davanje savjeta i koordiniranje mjera putem neovisne jedinstvene kontaktne točke (eng. *one-stop-shop*) usmjerene na kupce ili putem agencije.

1.3. EGSO smatra da će države članice u svojim nacionalnim planovima morati težiti ambicioznijim ciljevima iznesenima u alternativnoj Opciji III (predstavljenoj u popratnoj Procjeni učinka Europske komisije), zadržavajući se pritom u okviru zakonodavnog pristupa Opcije II koja je temelj izmjena predstavljenih u Direktivi. To će biti potrebno da bi se stvorio dugoročni trend koji će omogućiti ostvarivanje zadanih ciljeva Pariškog sporazuma.

1.4. Preporučuje se da se u Direktivi podrže nacionalne strategije za obnovu zgrada uključivanjem zahtjeva o predlaganju posebnih sektorskih ciljeva i referentne metodologije za mjerenje napretka. Također je potrebno izraditi čvrste smjernice za određivanje minimalnih razina energetske učinkovitosti pri obnovi javnih i poslovnih zgrada.

1.5. U ovoj Direktivi nije iskorištena prilika za poticanje na „zelene" hipoteke, programe centraliziranoga grijanja povezane s obnovljivim izvorima energije, mjere za stambeno i komercijalno skladištenje energije, unaprjeđenje programa osposobljavanja za instalatere i radnike koji rade na renovaciji objekata te ostale tehničke, financijske i fiskalne mjere kojima bi se pružila potpora boljoj energetskoj učinkovitosti zgrada. Iako se takve mjere inače podupiru, suzdržani pristup u ovoj Direktivi može se opravdati samo ako se njime potiče fleksibilnost i ambiciozno djelovanje. EGSO poziva Komisiju na to da i dalje pomno nadzire provedbu i učinkovitost Direktive te da bude spremna brzo iskoristiti mogućnost ažuriranja i revizije u okviru predložene Uredbe o upravljanju.

1.6. Treba poduzeti daljnje korake kako bi se potaknula usporedivost metoda izračuna za energetske certifikate u svim državama članicama, čime bi uspoređivanje tih certifikata bilo lakše izvedivo.

1.7. Treba predložiti dodatne načine kojima bi se privatne stanodavce i iznajmljivače socijalnih stanova koji su izvan nadležnosti općine poticalo na ulaganje u obnovu starije imovine.

1.8 Neodređeni prijedlog o „pokazatelju pripravnosti za pametne tehnologije" mora uključivati sposobnost stanara zgrade ne samo da procijene energetsku učinkovitost, već i da nadziru i omoguće vlastitu proizvodnju i potrošnju energije iz obnovljivih izvora te smanje račune za potrošnju energije.

1.9. EGSO posebice poziva na to da se prepozna sposobnost lokalnih vlasti da potiču i koordiniraju programe energetske učinkovitosti te u tom pogledu primjećuje rastući potencijal Sporazuma gradonačelnika.

1.10. EGSO ističe da je potrebno poticati sektor izgradnje i obnove zgrada u kojemu MSP-ovi zapošljavaju 83 % ukupnog broja radnika (*OECD: Small Businesses, Job Creation and Growth* (OECD: Mala poduzeća, stvaranje radnih mjesta i rast)).

1.11. EGSO primjećuje da se, bez inovacija, energetska učinkovitost zgrada neće moći povećati. EU gubi vodeći položaj u povezanim tehnologijama s niskom razinom ugljika i danas u tom sektoru ima manje od 15 % radnih mjesta. Moraju se poduzeti napori na području osposobljavanja u svrhu prilagođavanja vještina kakve se traže u tim visoko specijaliziranim sektorima.

1.12. Inicijativa „Pametno financiranje za pametne zgrade" i mogućnost povezivanja njezinog područja primjene s Junckerovim planom, pozitivan je korak te je Odbor pozdravlja.

2. **Uvod**

2.1. Direktiva je dio paketa „Čista energija za sve Europljane" čiji je cilj dati čvrste temelje energetskoj uniji i podići razinu svijesti i razumijevanja o tome da prijelaz na čistu energiju predstavlja sektor rasta u budućnosti. Energija u zgradama čini 40 % ukupne energije koja se upotrebljava na području EU-a. Energetska učinkovitost zgrada neprestano se i u velikoj mjeri unapređuje, kako u pogledu novogradnji tako i u pogledu naknadnih ugradnji. Tome su djelomično pridonijele zakonodavne intervencije na razini EU-a tijekom posljednjih petnaest godina no još uvijek postoje znatne mogućnosti za poboljšanje učinkovitosti i osiguravanje drugih povoljnih socijalnih učinaka.

2.2. Unatoč tehničkom napretku, relevantnim popratnim podacima i primjeni javnog financiranja putem financijskih instrumenata, nije došlo do znatnijeg poboljšanja postojećeg fonda zgrada pa je 75 % zgrada na području EU-a i dalje energetski neučinkovito.

2.3. Zbog utjecaja klime na globalnoj razini i težnje za konsolidacijom europske energetske politike to se pitanje pokazalo hitnim, no određena temeljna i složena pitanja i dalje nisu riješena te se mogao očekivati veći napredak. Bez poduzimanja takvih mjera, klimatske i energetske ciljeve za 2030. i 2050. bit će iznimno teško ostvariti. Postoji mogućnost da zgrade potrošnju energije smanje za 5 % do 6 %, emisije CO_2 za oko 5 %. Međutim, budući da se godišnje obnovi/unaprijedi samo 0,4 %–1,2 % fonda zgrada, jasno je da je te postupke potrebno ubrzati.

2.4. Ovom se Direktivom izmjenjuje prethodna Direktiva o istoj temi iz 2010. koja je i sama preinaka Direktive iz 2002. U preinaci iz 2010. u tekst iz 2002. unesene su značajne izmjene. Posebno je prepoznata sve veća važnost uloge energetske učinkovitosti u izgrađenom okolišu i u pogledu doprinosa ciljevima politike, uzet je u obzir napredak u području tehničkih spoznaja pri čemu su provedene prilagodbe s obzirom na osmogodišnje praktično iskustvo i istaknuta je ključna potreba za uređivanjem i unaprjeđenjem pristupa problemima u državama članicama.

2.5. Unatoč tome što je znatno kraći od prethodne Direktive, u ovom se prijedlogu revizije zauzima jednak pristup. Konkretno, njime se predviđa integracija dugoročnih strategija obnove, uporaba pametne tehnologije u zgradama i pojednostavnjuju se postojeći propisi. Temelji se na opsežnoj ocjeni Direktive iz 2010. i detaljnoj procjeni učinaka mogućih smjerova daljnjeg djelovanja. Opcija politike III., odnosno opcija visokog učinka, odbijena je prije svega zbog kratkoročnih troškova, učinaka supsidijarnosti i političkog realizma kako bi se prednost dala Opciji politike II, odnosno nižoj razini mogućeg ostvarivanja ciljeva.

2.6. Međutim, svi dionici žele da se ostvare ambiciozna poboljšanja. Sektor osigurava 18 milijuna izravnih radnih mjesta, a njegov doprinos BDP-u EU-a iznosi oko 9 %; izazov predstavlja postizanje ravnoteže između, s jedne strane, financijske pristupačnosti i zahtjeva tržišta stambenih i poslovnih zgrada i, s druge, društvenih i klimatskih ciljeva.

3. **Sažetak prijedloga Komisije**

3.1. Direktiva se sastoji od niza izmjena kojima se jačaju trenutačne odredbe Direktive 2010/31/EU i pojednostavnjuju pojedini njezini aspekti. Glavne su točke sljedeće:

— definicija „tehničkih sustava zgrada” proširuje se kako bi se obuhvatili aspekti tehnologije pametnih zgrada i omogućila elektromobilnost,

— odredba iz Direktive o energetskoj učinkovitosti iz 2012. o dugoročnim strategijama obnove prenosi se u ovu Direktivu,

— države članice moraju utvrditi plan s jasnim ključnim točkama i mjerama kako bi ostvarile dugoročni cilj dekarbonizacije nacionalnog stambenog fonda do 2050., sa specifičnim ključnim etapama za 2030. To će također pridonijeti smanjenju energetskog siromaštva,

— ulaganja se potiču omogućivanjem da države članice koje objedinjuju projekte, smanjuju im rizičnost i osiguravaju javno financiranje, potaknu financiranje privatnog sektora i posvete se područjima od interesa koja se ne rješavaju u okviru tržišta,

— države članice mogu propisati zahtjeve kojima se osigurava opremanje nestambenih zgrada sustavima automatizacije i kontrole zgrada,

— države članice mogu propisati zahtjeve kojima se osigurava opremanje stambenih zgrada s centraliziranim tehničkim sustavima trajnim elektroničkim nadzorom i učinkovitim nadzornim funkcijama kako bi se zajamčila optimalna razina proizvodnje, distribucije i uporabe energije,

— države članice utvrđuju potrebne mjere za uvođenje redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava klimatizacije za nestambene zgrade i stambene zgrade s centraliziranim tehničkim sustavima,

— omogućivanje državama članicama da vlasnicima i najmoprimcima zgrada pružaju informacije o energetskim certifikatima, njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim načinima poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada,

— uvedene su odredbe kako bi se zajamčilo da postavljanje postaja za punjenje (ili infrastrukturnih kabela) za električna vozila bude obvezno za većinu novih zgrada i za neke postojeće zgrade koje se obnavljaju,

— promjene u tehničkim sustavima zgrada potrebno je bilježiti, procjenjivati i učiniti dostupnima,

— predložen je razvoj „pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije" radi dopunjavanja postojećih podataka o učinkovitosti zgrada,

— osigurana je konkretna poveznica između dostupnih financijskih mjera za obnovu zgrada i stupnja ostvarene energetske učinkovitosti.

4. **Opće i posebne napomene**

4.1. EGSO pozdravlja stalnu usredotočenost na energetsku učinkovitost zgrada, no posebno je zabrinut zbog toga što se pitanje energetskog siromaštva, koje je Odbor utvrdio u svojim prethodnim mišljenjima ([1]) i koje je u širokoj mjeri prepoznato kao glavno pitanje od društvenog interesa, ne rješava na odgovarajući način.

4.2. Potreban je širi i ambiciozniji pristup. Zbog ciljeva u pogledu smanjenja emisija i energetske učinkovitosti koje je Europska unija već odredila i stupanja na snagu iznimno ambicioznog Pariškog sporazuma sklopljenog u listopadu 2016. potrebno je snažnije djelovanje, posebno s obzirom na to da dosadašnja nedovoljna usklađenost s prethodnim prijedlozima pokazuje da su zgrade i dalje područje koje predstavlja izazov.

4.3. Odbor je pomalo suzdržan kada je riječ o odabiru Opcije II. (kako je utvrđeno u procjeni učinka) kao temelja za promicanje ove izmjene zakonodavstva. Iako Opcija III. podrazumijeva razinu obveznog djelovanja koje znatno premašuje optimalnost troškova – što je stajalište s kojim se EGSO ne može složiti – jasno je da će za stvaranje dugoročnog trenda uz pomoć kojeg će se moći ostvariti željeni cilj Pariškog sporazuma vjerojatno biti potrebna znatno ambicioznija Opcija III., koja ima dva do tri puta veći učinak na klimu, učinkovitost i društvene ciljeve. Zato države članice u svojim nacionalnim planovima moraju težiti ambicioznijim ciljevima iznesenima u alternativnoj Opciji III (predstavljenoj u popratnoj Procjeni učinka Europske komisije), zadržavajući se pritom u okviru zakonodavnog pristupa Opcije II.

4.4. Nedavno provedena analiza strategija država članica povezanih s obnovom zgrada općenito je pozitivna (JRC 2016: *Synthesis Report on the assessment of Member States' building renovation strategies* (Objedinjeno izvješće o ocjenjivanju strategija država članica povezanih s obnovom zgrada)). Ovo je područje obuhvaćeno Direktivom o energetskoj učinkovitosti; međutim, trenutačno ne postoji zajednička norma o tome što čini „obnovu". Bilo bi korisno da se u Direktivu o energetskim svojstvima zgrada uključi uvjet povezan s predlaganjem konkretnih sektorskih ciljeva i referentne metodologije za mjerenje napretka uz pomoć praga kojim će se određivati kada treba dodijeliti potporu za „obnovu". U kombinaciji s takvim ciljevima trebalo bi izdati čvrste smjernice za postizanje najniže razine energetske učinkovitosti u okviru obnove javnih i poslovnih zgrada.

4.5. U Direktivi se proširuju zahtjevi u pogledu nacionalne baze podataka u vezi s energetskim certifikatima, a javno dostupna baza podataka na razini EU-a koja sadržava anonimne nacionalne podatke o nacionalnim strategijama obnove bila bi od pomoći i mogla bi se povezati s platformom za e-izvješćivanje predloženom u Uredbi o upravljanju energetskom unijom. U tom pogledu, u Direktivi bi trebalo pružiti kategoričke smjernice o uspoređivanju metoda izračuna čime bi, pak, usporedba energetskih certifikata postala lakše izvediva.

4.6. Iako ne postoje razlozi iz kojih se nacionalnim planovima ne bi trebalo obuhvatiti to područje, u Direktivi nisu izneseni prijedlozi u pogledu daljnjih načina poticanja privatnih stanodavaca i iznajmljivača socijalnih stanova koji su izvan nadležnosti općine na ulaganje u obnovu starije imovine. Kada najmoprimci izravno plaćaju račune za potrošnju energije, stanodavci često ne prepoznaju tržišnu vrijednost za sebe u unaprjeđenju učinkovitosti zgrada. Stambeni sektor najma u pojedinim zemljama obuhvaća znatan udio stambenog fonda. Energetska svojstva zgrada imaju velik utjecaj na mogućnost stanovanja po prihvatljivim cijenama i na energetsko siromaštvo, stoga je ključna dostupnost financijskih instrumenata kojima se pruža potpora obnovi. Općine, udruženja stanodavaca i vlasnici većinom imaju pravo na dobivanje kredita za unaprjeđenje učinkovitosti stambenog kompleksa. Međutim, strogi uvjeti financiranja, nepovoljni uvjeti ugovora i otežani pristup financijskim sredstvima mnogima stvaraju prepreke.

([1]) SL C 341, 21.11.2013., str. 21.; SL C 424, 26.11.2014., str. 64.; SL C 82, 3.3.2016., str. 22.; SL C 34, 2.2.2017., str. 78.

4.7. Poticanje „zelenih hipoteka” mjera je koju u Direktivi treba poduprijeti. Također je važno olakšati stavljanje manjih programa obnove i učinkovitosti na temelju najboljih praksi u veće okvire, čime će se omogućiti primjena financijskih paketa.

4.8. U Strategiji za grijanje i hlađenje iz 2016. (COM(2016) 51 final) posebna se pozornost posvetila koristima koje će se ostvariti obnovom i zamjenom centraliziranog grijanja u vezi s energijom iz obnovljivih izvora. Centralizirano grijanje i gradska rješenja općenito se smatraju infrastrukturnom sastavnicom stambenog sustava i stoga je potreban konkretan poticaj kako bi se to odrazilo na urbano planiranje koji će se u toj Direktivi jasno iznijeti kao stajalište.

4.9. Potrebno je istaknuti da su klimatski i energetski ciljevi povezani s tehnologijama s niskom razinom ugljika i održivijim zgradama koje moraju ispuniti ciljeve u pogledu energetske učinkovitosti. Pritom se sve više oslanja na ključne tehnologije razvoja naprednih materijala (obojenih metala, čelika, stakla, plastike itd.), i bez inovacija neće biti moguće poboljšati energetska svojstva zgrada. Oko 5 % naprednih materijala koji se danas proizvode upotrebljava se u okviru tehnologija s niskom razinom ugljika i održivijih zgrada, a ta se tržišta brzo razvijaju.

4.10. U tom pogledu, EU gubi vodeći položaj kada je riječ o tehnologijama s niskom razinom ugljika i danas obuhvaća manje od 15 % radnih mjesta u tom sektoru (oko 1,1 milijun izravno i neizravno povezanih radnih mjesta). U području naprednih materijala potrebnih za te tehnologije EU se suočava sa sve većom svjetskom konkurencijom, a bez odgovarajućeg tehnološkog poticaja i tržišnih politika privlačenja, inovacije i proizvodnja u EU-u i dalje će se smanjivati. Isto se tako ne smije zaboraviti osposobljavanje za nove vještine koje su potrebne u tim visoko specijaliziranim sektorima.

4.11. EGSO podržava razvoj elektromobilnosti radi šire dekarbonizacije gospodarstva, ali propituje potrebu za takvim detaljima i učinak takvih mjera na cjenovnu pristupačnost stanova i poduzeća te na slobodu izbora javnih tijela vlasti u postizanju elektromobilnosti. U obrazloženju se spominje još jedno važno i komplementarno područje, skladištenje energije, no ono u Direktivi nije razrađeno iako će vjerojatno postati cjenovno pristupačna tehnologija koja se brzo razvija.

4.12. Slično tome, rastom koji je vidljiv u području decentralizirane proizvodnje energije iz obnovljivih izvora stvaraju se prilike za integraciju mjera učinkovitosti za zgrade izvan plinske mreže i pomak prema obnovljivim izvorima energije pri grijanju i hlađenju. To je potrebno posebno promicati.

4.13. Izmjene u pogledu veće predanosti pametnim zgradama (javnim, poslovnim i stambenim) relativno su skromne, a trebale bi biti konkretnije i opsežnije.

4.14. Prijedlog „pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije” za mjerenje sposobnosti zgrada za uporabu informacijske i komunikacijske tehnologije i elektroničkih sustava radi optimizacije rada te njihove interakcije s mrežom bit će potrebno dodatno proširiti, ali načelo je pozitivno ocijenjeno. Cilj bi trebao biti razvoj transparentnog, smislenog pokazatelja koji osigurava dodanu vrijednost energetskim certifikatima, pri čemu se ne nameće nepotrebno prikupljanje ili analiziranje podataka. Takav pokazatelj mora odražavati sposobnost stanara zgrade ne samo da procijene energetsku učinkovitost, već i da nadziru i omoguće vlastitu proizvodnju i potrošnju energije iz obnovljivih izvora te smanje račune za potrošnju energije.

4.15. Energetsko siromaštvo utvrđeno je kao problematično pitanje koje je potrebno riješiti osiguravanjem ključnih točaka za utvrđivanje napretka u pogledu dekarbonizacije stambenog fonda. Međutim, u Direktivi ne postoji okvir politike kojim se pruža potpora razvoju isplativa pristupa samom energetskom siromaštvu, koje je jedna od posljedica energetske neučinkovitosti stambenih zgrada. EGSO smatra da bi se to moglo nalaziti u području primjene ove Direktive i predlaže uključivanje preporučenog novog niza izmjena o ovoj temi koje se odnose na mjerodavne članke Direktive iz 2012. Time bi se pružila potpora zahtjevima u predloženoj Uredbi o upravljanju energetskom unijom kako bi države članice mogle procijeniti i utvrditi politike, mjere i postupke za rješavanje pitanja energetskog siromaštva.

4.16. EGSO stoga preporučuje da se u Direktivi iznesu kriteriji koji će se uključiti u referentnu definiciju energetskog siromaštva te također predlaže svoju referentnu definiciju. Države članice ne bi je morale primjenjivati u interne svrhe, već bi se time prikazalo kriterije na temelju kojih bi se moralo izvještavati o nacionalnim energetskim i klimatskim planovima. Takva je definicija nekim zemljama omogućila procjenu napretka, ili nedostatka napretka, u rješavanju pitanja energetskog siromaštva, no EGSO uviđa da višeslojna narav tog problema možda zahtijeva davanje prednosti specifičnim nacionalnim čimbenicima.

4.17. Shodno tome, EGSO potiče države članice da usvoje potpuno koordinirani pristup energetskom siromaštvu koji će uključivati razumijevanje uloge i učinkovitosti ne samo energetski učinkovitih zgrada već i financijskih mjera (uključujući socijalne tarife i metode za ublažavanje siromaštva), savjetovanje potrošača o odabiru dobavljača i tarifa te davanje informacija o jednostavnim mjerama uštede energije. U svrhu maksimalnog povećanja učinkovitosti i djelotvornosti, važno je davati savjete i koordinirati mjere putem neovisne jedinstvene kontaktne točke usmjerene na kupce ili putem agencije.

4.18. Na temelju različitih neovisnih studija i izvješća Komisije pokazalo se da države članice različitom brzinom i učinkovitošću provode zahtjeve Direktive o energetskim svojstvima zgrada. Pitanja obuhvaćaju sljedeće:

— probleme u pogledu prenošenja i tumačenja koje Komisija i dalje nastoji riješiti s pomoću provedbenih mehanizama. U nekoliko država članica zahtijeva se veća razina prepoznatljivosti središnje uloge energetske učinkovitosti zgrada za energetske i klimatske ciljeve te predanost nacionalnim strategijama obnove. EGSO želi potaknuti Glavnu upravu Europske komisije za energiju da nastavi budno nadzirati provedbu i brzo djelovati kada je riječ o pokretanju postupaka zbog povrede propisa,

— kvalitetu i usporedivost energetskih certifikata. Konkretno usklađivanje uvjeta EU-a za kvalificirane stručnjake i tijela za certifikaciju te uključivanje provjera kvalitete energetskih certifikata bilo bi korisno. Također bi bilo dobro razraditi energetske certifikate kako bi oni sadržavali detaljnije tehničke podatke i preporuke za poboljšanje,

— EGSO primjećuje da metoda koja se u Direktivi koristi, a kojom se financijski poticaji povezuju s energetskim certifikatima, omogućuje samo naknadnu isplatu financijskih poticaja jer ona ovisi o usporedbi energetskih certifikata prije i poslije obnove. Sa stanovišta energetske učinkovitosti, to je kontraproduktivno jer se obnova koja ovisi o poticajima neće ostvariti ako vlasnik nije siguran da će poticaje primiti prije nego što s njom započne,

— uporabu europskih strukturnih i investicijskih fondova, a posebno fondova kohezijske politike. U okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, najmanji postotak financijskih sredstava bit će usmjeren na prijelaz na niskougljično gospodarstvo u svim sektorima, no ulaganje svih tih financijskih sredstava u energetsku učinkovitost zgrada znatno se razlikuje među državama članicama. Postoje jasne smjernice za tumačenje, no potreban je dodatni poticaj za uporabu takve vrste financiranja,

— potporu relevantnom tehničkom osposobljavanju u pogledu obnove zgrada, posebno među malim i srednjim poduzećima koja čine više od 90 % europskih građevinskih poduzeća.

4.19 Odbor ističe da bi tijekom programskog razdoblja 2014.–2020. Europski strukturni i investicijski fondovi (ESI fondovi), a posebno fondovi kohezijske politike trebali imati važnu ulogu u pogledu obnove i izgradnje zgrada. Trenutačno je potrebno svladati brojne prepreke, ponajprije ograničen pristup financijskim sredstvima, visoke početne troškove, relativno duga razdoblja povrata, veći percipirani rizik povezan s ulaganjima u održivu energiju i suprotstavljene prioritete za vlasnike nekretnina itd. (Europska komisija: *Technical guidance – Financing the energy renovation of buildings with Cohesion Policy funding* (Tehničke smjernice – Financiranje energetske učinkovitosti zgrada iz fondova kohezijske politike)). Inicijativa „Pametno financiranje za pametne zgrade” pozitivan je korak u prevladavanju nekih od tih problema i postoji mogućnost njezinog povezivanja s Junckerovim planom kako bi se na tom području potakla dodatna ulaganja.

4.20 Stoga je utvrđivanje odgovarajućih prioriteta i odgovornosti za lokalnu vladu ključno kako bi se osiguralo da se uporabom dostupnih resursa u okviru programa postigne najveći mogući učinak i nadmaše minimalni uvjeti (npr. zahtjevi u pogledu energetske učinkovitosti, energetskih pregleda itd.) određeni na razini država članica, a razina osiguranih financijskih sredstava trebala bi se povećati usporedo s povećanjem razine ambicioznosti.

4.21 U tom pogledu EGSO posebno ističe mogućnosti Sporazuma gradonačelnika. Sada, s više od 7 000 uključenih općina, potpisnici se obvezuju na poduzimanje potrebnih mjera za energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije donošenjem „akcijskih planova za održivu energiju". Mobilizacija gradova u kojima se nalazi većina izgrađenog okoliša predstavlja lokalnu inicijativu s globalnim učinkom.

4.22 Namjere Direktive pozdravila je većina dionika u građevinskom sektoru kao i predstavnici vlasnika zgrada i stanoprimaca, bilo da je riječ o poslovnim ili stambenim zgradama. Međutim, za daljnja poboljšanja na području energetske učinkovitosti bit će potreban duh suradnje, dijalog i pozitivan angažman.

Bruxelles, 26. travnja 2017.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Georges DASSIS